

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619201117
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8619201117.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. narodeného XD., zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Bratislava, Metodova 8, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s. r. o., Bratislava, Vajnorská 21A, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bardejov (predtým Okresný súd Svidník) pod sp. zn. SK-6C/23/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2023 sp. zn. 2Co/31/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. januára 2023 sp. zn. 2Co/31/2022 v časti trov konania zrušuje a vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 21. septembra 2021, č. k. 6C/23/2019-154 výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

1.1. Vykonaným dokazovaním zistil, že 9. februára 2017 Bc. Y. L. našiel v L. za budovou na Q. XX, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a. s. v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo XXX originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a. s., vrátane originálov písomností s osobnými údajmi zákazníkov. Ďalej zistil, že pri spracovávaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou, došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR. Následne Úrad rozhodnutím z 22. decembra 2017 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej za porušenie povinností súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000 eur. Uviedol, že predmetná dokumentácia súvisiaca s bezpečnostným incidentom bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovanej v L., a to napriek tomu, že každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste, je zaevidovaný v aplikácii E., kde je uvedený aj jeho status. Ak teda v aplikácii E. existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálného

archívu v N. sa u žalovanej vykonával pravidelne raz za 14 dní, je ťažko predstaviteľné, že sporná dokumentácia sa len tak stratila z pozornosti žalovanej a ostala nepovšimnutá tri roky.

1.2. Konštatoval, že už samotný počet dotknutých osôb, ale najmä rozsah bezpečnostného incidentu, miera jeho závažnosti a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, kategória neoprávnene sprístupnených osobných údajov a negatívne následky, odôvodňujú oprávnenosť nároku žalobkyne na relatívnu satisfakciu za zásah do jej práva na súkromie. Súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky relatívnej náhrady zohľadnil rozsah incidentu, počet dotknutých osôb, trvanie incidentu, význam chráneného záujmu žalobcu, aj významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.300 eur ako primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol.

1.3. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže žalobca bol úspešný, čo do preukázania základu nároku a výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 18. januára 2023 sp. zn. 2Co/31/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 110 eur, v prevyšujúcej časti zmenil rozsudok tak, že žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy nad sumu 110 eur zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.1. Konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver, avšak toto neplatí vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy žalobcu. Uviedol, že pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobcovi boli predmetom potencionálneho zneužitia, nie je relevantné to, ako žalobca subjektívne vnímal túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia a stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka, pričom sa nevyžaduje vyvolanie následkov.

2.2. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade. Zároveň považoval za nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť bola podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Poukázal na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000 až 20.000 eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy ako aj berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Odvolací súd bol názoru, že možno hovoriť o rozsahu cca 10% zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov a zároveň je nutné brať do úvahy to, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňuje ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50% z vyššie uvedenej úvahy. Zdôraznil, že neboli zistené ani ďalšie dôvody (škandalizácia žalobcu, opakovanie či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovanej), čím považoval za dôvodné túto sumu znížiť o 50%, t. j. na 110 eur.

2.3. O trovách celého konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

3. Proti časti rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP. Dovolateľka namietala, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, nakoľko jeho odôvodnenie nesplňa zákonné, ústavné, ani medzinárodné požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie. Mala za to, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal s problematikou zásady úspechu v spore pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania a v tejto časti považovala jeho rozhodnutie za arbitrárne. Uviedla, že odvolací súd len stroho konštatoval, že o trovách celého konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, pričom sa nezaoberal jej

odvolacími námietkami, ktorými namietala, že žalobca bol v spore úspešný iba čiastočne (dokonca takmer minimálne, nakoľko sa žalobou domáhal priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur a bola mu priznaná suma 110 eur) a taktiež sa nezaoberal jej argumentáciou, aby pri určovaní trov konania využil svoje moderačné právo podľa § 257 OSP. Poukázala na skutočnosť, že právny zástupca žalobcu v inom skutkovom a právne identickom prípade zastupuje ďalších 42 žalobcov, ktorým bola rovnako priznaná suma 110 eur, avšak vzhľadom na počet žalobcov bola na účet právneho zástupcu žalobcov poukázaná suma 50.877,60 eura. Bola názoru, že nožnice medzi žalobcom požadovanou čiastkou peňažnej náhrady a judikovanou čiastkou sú v tomto prípade tak široko otvorené, že odôvodňujú legitímnu otázku žalovanej, či vôbec žalobcovi v tomto prípade vznikol nárok na náhradu trov konania a ak áno, v akom rozsahu, na ktorú mala žalovaná dostať zo strany odvolacieho súdu jednoznačné odpoveď. Ďalej uviedla, že v odvolaní uviedla viacero relevantných dôvodov, prečo by mal podľa nej odvolací súd uplatniť moderačné právo z dôvodu, že vyplatenie vyššie uvedenej sumy pre 42 žalobcov je neadekvátne, v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou spravodlivosti, ktorú by mal súd v prvom rade sledovať. Zdôraznila, že odvolací súd sa touto argumentáciou ani len nezaoberal. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu bol názoru, že nie je dovolanie prípustné, nakoľko smeruje proti výroku o trovách konania. Ďalej namietal, že predmetom sporu je ochrana osobnosti, a teda konštatovanie žalovanej o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania je bez právneho významu.

5. Dovolateľka v replike k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu zotrvala na svojom stanovisku. Bola toho názoru, že dovolanie je prípustné v plnom rozsahu s poukazom aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. mája 2022 sp. zn. II. ÚS 233/2022. Predmetom dovolania je rozhodnutie odvolacieho súdu o samotnom nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, nie o samotnej výške trov konania, ktorých spôsob určenia bol predmetom ústavnej sťažnosti žalovanej. Zotrvala na svojich dôvodoch uplatnených v podanom dovolaní.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nedostatočné odôvodnenie a arbitrárnosť vo vzťahu k zásade úspechu v spore, neaplikáciu § 257 CSP v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania.

9. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

10. Ústavný súd už v uznesení č. k. I. ÚS 387/2019-26 zo 17. septembra 2019 poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil: „Ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenie odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie, a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným, (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“. Ústavný súd z týchto záverov vychádzal aj v ďalších svojich rozhodnutiach (por. napr. nález I. ÚS 47/2021).

11. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval aj odvolací súd vo viacerých rozhodnutiach (4Cdo/155/2020, 2Cdo/89/2020, 9Cdo/68/2021).

12. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na

spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

17. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP síce umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom rozsudku, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody. Aj v takom prípade je však v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá CSP povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

19.1. Keď sa odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku odvolateľa nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou odvolateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základne právo na súdnu ochranu garantovanú podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

a právo na spravodlivý proces garantované podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napr. III. ÚS 402/08). Pokiaľ odvolací súd vôbec nepristúpi k vysporiadaniu sa s podstatnými argumentami odvolateľa, tieto bez primeraného vysvetlenia ignoruje a neaplikuje relevantnú právnu úpravu, porušuje tým právo odvolateľa na spravodlivý proces (por. II. ÚS 120/2020).

20. V súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Mala za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s ňou uvádzanými podstatnými odvolacími tvrdeniami (§ 387 ods. 3 CSP), keď v odvolaní namietala, že žalobca bol v spore úspešný iba čiastočne a napriek tomu mu bola priznaná náhrada trov konania v plnej výške a taktiež žiadala, aby odvolací súd pri určovaní trov konania využil svoje moderačné právo podľa § 257 OSP a posúdil, či priznanie trov konania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pričom odvolací súd sa touto argumentáciou vôbec nezaoberal.

21. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k výroku o priznaní nároku na náhradu trov celého konania uvedeného v bode 20. vyplýva len aplikácia ustanovenia § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a záver o úspechu žalobcu v spore. Odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nevysporiadal s námietkou žalovanej, že aj keď bol žalobca v spore úspešný iba čiastočne, resp. takmer minimálne, bol mu priznaný nárok na náhradu trov konania v plnej výške a rovnako nedal žiadnu odpoveď na navrhovanú aplikáciu ustanovenia § 257 CSP dovolateľkou v odvolaní, i napriek tomu, že žalovaná námietku proti priznanému nároku na náhradu trov konania uplatnila, ako aj uviedla dôvody.

22. Odôvodnenie uvedené odvolacím súdom v bode 20. napadnutého rozhodnutia, nesplňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, lebo z jeho obsahu vyplýva, že sa odvolací súd vôbec nezaoberal uplatnenými námietkami žalovanej vo vzťahu k procesnej úspešnosti žalobcu v konaní, ako aj k navrhovanej aplikácii ustanovenia § 257 CSP na rozhodnutie o trovách konania. Na základe uvedeného dovolací súd považoval preto napadnuté rozhodnutie pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu.

23. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v časti trov konania zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.